

PATRIMONI Els venedors expliquen a la web que, creient-los d'escàs valor, se'ls van endur a l'exili arran de la Guerra Civil

Peces d'art sacre espoliades a Tortosa, en pàgines d'anuncis de venda per internet

- ➔ La pista dels cinc objectes religiosos s'havia perdut fa més de 70 anys, i ara de nou se'n ha esvaït el rastre
- ➔ Les obres pertanyen a familiars del custodi del col·legi de Sant Lluís, on es van dipositar riqueses en plena guerra

TORTOSA *Silvia Berbis*

L'atzar, com passa sovint en aquests temes, va fer saltar la sorpresa. Un estudiós canareu que estava fent recerca per internet per documentar-se per a un treball va toparse sense esperar-ho amb un curiós anunci en una pàgina mexicana de vendes per internet. Entre reclams amb imatges de la verge de Guadalupe o vitralls antics i obres diverses, la vista se li'n va anar cap a la fotografia que acompanyava l'anunci, titulat *Reliquias del tiempo de Jesús, 2000 años de antigüedad*. Del resultat de la cerca, li va cridar l'atenció que contenia la paraula *Tortosa*.

A la imatge penjada a la web hi apareixen, encara ara, una creu de Caravaca, tres medallons amb relíquies i un petit paper en llatí. L'historiador canareu va entrar a l'anunci per llegir el text que revelava l'origen dels objectes religiosos que havien sortit a la venda al mes d'abril del 2010, dos anys enrere. El venedor contava en el text, que encara està penjat a la pàgina web mexicana, la història següent: "L'any 1936, quan va començar la revolució espanyola, els partits d'esquerres, anarquistes, FAI, UGT, etc., van sortir als carrers a saquejar, destruir i cremar esglésies. La república va tractar de salvar del pillatge tot allò que va poder i guardar en llocs específics joies i materials sacres d'a-

questes esglésies", comença dient. I continua: "Nosaltres vivíem a la ciutat de Tortosa, i el meu avi matern, regidor de l'Ajuntament, va ser nomenat custodi de totes aquelles riqueses, que van ser dipositades en el museu del col·legi Sant Lluís". Vet aquí una pista clau, va pensar l'historiador. L'anunci segueix amb l'explicació: "La meua mare, que era molt catòlica, quan va veure aquestes relíquies li va suplicar que les hi deixés guardar per tal que no fossen profanades. L'avi, com va veure que no eren d'or i no tenien pedres precioses com la majoria de les que estaven inventariant, va accedir-hi". Després, la història conclou prompte: "L'any 1939, arrancant de la guerra, vam passar els Pirineus a peu

LA DADA

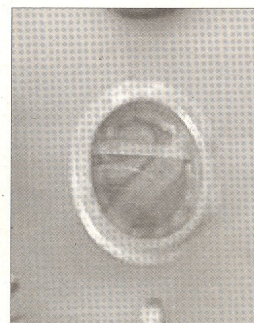
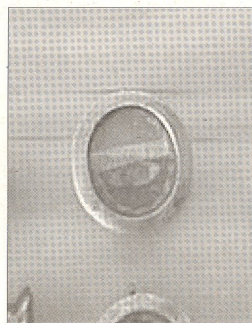
Els cinc objectes apareixen taxats a un preu de sortida de 80.000 euros

cap a França i al pit de la meua mare van ser portades aquestes relíquies".

La pista d'aquests objectes religiosos sortits de Tortosa es va perdre durant 71 anys, fins que mundoanuncio.com va traure a la llum, i a la venda, el petit tresor, o no tan petit,

La creu de Caravaca.

A les imatges superiors, les dos relíquies que s'atribueixen als pares de la Verge Maria. A sota, la de Santa Bàrbara i el paper en llatí.

tenint en compte que el preu de sortida dels objectes quedava fixat en 80.000 euros –en l'actualitat l'anunci és troba desactualitzat. Constava efectivament de la creu de Caravaca, un medalló amb una relíquia que s'atribueix a Joap Patter, una altra d'Anna Mater (presumiblement, sant Joaquim i santa Anna, els pares de la Verge Maria), un medalló relíquia tallat en os de la imatge de Santa Bàrbara i un minúscul paper.

L'historiador, en principi, ha explicat a L'EBRE que no li va donar massa importància, sospitant que "la família venedora, exiliats de la Guerra Civil, potser s'haurien inventat l'origen de les peces per donar-hi *pedigrí*", comenta. Però la pista sobre el custodi del col·legi de Sant Lluís va conduir-lo a revisar el llibre *La Guerra Civil i la revolució a Tortosa*, de Joan Cid i Mulet. I en aquest volum, a les pàgines 62 i 63, va poder llegir unes línies reveladores, en les quals l'exregidor tortosí fa un breu relat de la persona que feia d'encarregat del col·legi presó de Sant Lluís: "El conserge provisional

d'aquesta improvisada presó era en Joan Baiges i Cid, home d'uns seixanta anys, acabat de retornar d'Amèrica, carregat més de bona fe que de malícia, i al qual la por i el destí l'havien d'obligar a presenciar les escenes més horripilants que mai hauria pogut sospitar".

Els caps s'anaven lligant. Efectivament la família de Joan Baiges i Cid havia arribat el 1932 a Tortosa pro-

cedent d'Amèrica, tal com conta la neta de l'exconserge en un altre escrit d'internet. I en les dos versions es parla del conserge del col·legi... Tot plegat donava un toc de versemblança considerable a l'origen de les peces religioses a la venda.

Actualment, l'anunci de les relíquies ja està desclassificat. La pista sobre el seu destí, de moment, s'ha tornat a perdre. ■